

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/1/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012201205
Dátum vydania rozhodnutia:	06.11.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7012201205.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členiek senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Petra Paludu v právnej veci navrhovateľky V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12. novembra 2012 o invalidnom dôchodku, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7Sd/74/2012-27 zo dňa 15. februára 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7Sd/74/2012-27 zo dňa 15. februára 2013 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12. novembra 2012 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 13.07.2012 podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) priznala navrhovateľke invalidný dôchodok v sume 204,60 Eur mesačne od 26.03.2012 s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia, pobočky Sociálnej poisťovne Spišská Nová Ves zo dňa 06.06.2012 je invalidná, lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 70 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Po odvolaní navrhovateľky, ktorá nebola spokojná s určením vzniku invalidity, bol jej zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne, ústredia, vysunutého pracoviska v Prešove dňa 10.10.2012, ktorý zotrval na 70 %-nej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, ale zmenil dátum vzniku invalidity na 17.02.2011. Odporkyňa preto vydala dňa 12.11.2012 zmenové rozhodnutie, v ktorom zmenila dátum vzniku invalidity v súlade s týmto posudkom.

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil toto rozhodnutie ako zákonné. V odôvodnení rozsudku uviedol, že aj keď

došlo v posúdení zdravotného stavu navrhovateľky k zmene dátumu vzniku invalidity na 17.02.2011, keďže predtým jej bol stanovený dátum vzniku invalidity na 26.03.2012, po komplexnom posúdení zdravotného stavu navrhovateľky nedošlo k zmene dátumu invalidity na skorší dátum tak, ako to žiadala navrhovateľka vo svojom odvolaní (od 26.03.2009), a to z dôvodu, že navrhovateľka ani predloženými listinnými dôkazmi nepreukázala, že jej zdravotný stav odôvodňuje skorší dátum vzniku invalidity než 17. február 2011. Súd vychádzajúc z obsahu podaného opravného prostriedku a po oboznámení sa s obsahom lekárskeho posudku nezistil žiadne relevantné dôvody spochybňujúce posledný záver posudkového lekára o zdravotnom stave navrhovateľky pri posudzovaní dátumu vzniku jej invalidity, preto preskúmané rozhodnutie odporkyne zo dňa 12.11.2012 potvrdil.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 OSP tak, že navrhovateľke ich náhradu nepriznal, lebo nebola v konaní úspešná.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie s tým, že trvá na priznaní invalidity od roku 2009. Uviedla, že vážnymi zdravotnými komplikáciami začala trpieť v júni 2008, o pracovných neschopnostiach má odporkyňa vedomosť, nakoľko bola zamestnaná a tým aj nemocensky poistená. Namietala, že v odvolacom konaní bol nesprávne uvedený dôvod opravného prostriedku, nakoľko odporkyňa uviedla dôvod neuznanie invalidity nad 70 % a lekárka posudkovej komisie dostatočne nepreskúmala lekárske správy z prvotných ošetrení na 6EA v Krompachoch a následne v Liptovskom Mikuláši, kde boli už náznaky ochorenia. O zhoršenom zdravotnom stave svedčí aj fakt, že v čase od 19.11.2009 do 01.02.2010 bola dlhodobo PN a v marci toho istého roku došlo k prvému relapsu, ktorý viedol až k hospitalizácii na Internom oddelení v LNŠP Liptovský Mikuláš v čase od 21.03.2010 do 30.03.2010. Preto žiada odvolací súd, aby prehodnotil lekárske posudky zo dňa 06.06.2012 a následne 10.10.2012 a na základe priložených lekárskeho správ objektívne zhodnotil vznik invalidity a určil aj príslušnú mieru postihnutia.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia; skutkové okolnosti považuje za dostatočne ozrejmene a podložené. Má za to, že navrhovateľka nepreukázala zhoršenie zdravotného stavu v rozsahu odôvodňujúcom vznik invalidity od skoršieho dátumu. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP, preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce v súlade s § 250ja ods. 2 OSP bez nariadenia pojednávania s tým, že deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné.

Podľa § 195 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.

Podľa § 196 ods. 1 zákona o sociálnom poistení dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona).

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 4 zákona, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

- a) lekárskeho správneho a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby, a
- b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho zabezpečenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak pre účely správneho, ako aj na účely súdneho konania. Miera poklesu schopnosti sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú (§ 71 ods. 6, 7 zákona o sociálnom poistení).

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že podkladom pre priznanie invalidného dôchodku navrhovateľky bola lekárska správa posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Spišská Nová Ves zo dňa 06.06.2012. Výsledkom posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky bolo uznanie invalidnou s tým, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím odôvodňujúcim invaliditu je zdravotné postihnutie zaradené pod Kapitulu X, Oddiel C, položka 2 (Ulcerózna kolitída, idiopatická proktokolitída, Crohnova choroba), písmeno c/ s určením miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 70 % (čo je horná hranica z daného percentuálneho rozpätia 60-70 %) bez navýšenia MPSVZČ v zmysle § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z. (najviac o 10 %). Dátum vzniku invalidity bol určený na 26.03.2012.

Na základe podaného opravného prostriedku došlo k opätovnému posúdeniu zdravotného stavu navrhovateľky posudkovým lekárom sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne - ústredia, vysunutého pracoviska v Prešove MUDr. M. X. dňa 10.10.2012, ktorá konštatovala, že zdravotný stav menovanej spĺňa posudkové kritériá na uznanie invalidity s MPSVZČ 70 % z dôvodu Crohnovej choroby (Kap. X odd. C položka 2 písmeno c) prílohy č. 4 zákona č. 461/2003 Z.z.), pričom dátum vzniku invalidity určila na 17.02.2011. V posudku je však výslovne uvedené, že ide o posúdenie invalidity na základe konania o opravnom prostriedku zo dňa 13. augusta 2012 proti rozhodnutiu Ústredia Sociálnej poisťovne zo dňa 13.07.2012 z dôvodu nesúhlasu s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na žiadosť poistenca o invalidný dôchodok zo dňa 06.06.2012 a opakovane „Dôvod opravného prostriedku: neuznanie invalidity nad 70 %“. Dôvodom podania opravného prostriedku však bol, ako to namietala navrhovateľka aj v odvolaní proti rozhodnutiu krajského súdu, jej nesúhlas s dátumom vzniku invalidity. Preto i keď posudková lekárka oproti pôvodnému rozhodnutiu tento dátum zmenila (z 26.03.2012 na 17.02.2011), vzhľadom na stanovený nesprávny dôvod opakovaného posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky (teda nesúhlas s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť) sa primárne nevenovala tejto námietke, ktorá bola dôvodom nespokojnosti navrhovateľky. Z posudku nemožno zistiť, prečo nebolo možné vyhovieť požiadavke navrhovateľky na priznanie invalidného dôchodku už od 26.03.2009.

Vzhľadom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že vo veci nebol riadne zistený skutkový stav ohľadne zdravotného postihnutia navrhovateľky pre rozhodnutie o uplatnenom nároku na priznanie invalidného dôchodku, pokiaľ ide o dátum vzniku jej invalidity. Preto dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné zmeniť a rozhodnutie odporkyne zrušiť pre nedostatočné zistenie skutočného stavu veci a vec jej vrátiť na nové konanie (§ 250i ods. 2 v súvislosti s § 250ja ods. 3

OSP).

V ďalšom konaní bude potrebné doplniť dokazovanie vo veci posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky so zameraním na dátum vzniku jej invalidity po zohľadnení lekárskeho správ a vyšetrení, ktoré má navrhovateľka k dispozícii a až na tom základe bude môcť odporkyňa vo veci znovu rozhodnúť, pričom svoje rozhodnutie náležite odôvodní.

O trovách prvostupňového aj odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods.1 a 2 v spojení s § 250k ods.1 OSP tak, že účastníkom nepriznal ich náhradu, pretože úspešná navrhovateľka si žiadne trovy neuplatnila a odporkyňa nemá na náhradu trov zákonný nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.